

RICHARD SKLÁŘ

MORGENLAND

ZA NEJVĚTŠÍM TAJEMSTVÍM TŘETÍ ŘÍŠE

RICHARD SKLÁŘ

MORGENLAND

ZA NEJVĚTŠÍM TAJEMSTVÍM TŘETÍ ŘÍŠE

COSMOPOLIS

Motto:
*Nevěř všemu, co vidíš.
I sůl může vypadat jako cukr.*

Většina osob a událostí vyskytujících se v příběhu
je výplodem autorovy fantazie. Ledaže...

12. února 1945, Klein Mohrau, Sudetenland

Kvapem padal další promrzle tichý soumrak. Z dálky do ticha najednou práskly dva suché výstřely. Jednotlivé rány z pušky. Ozvěna těch zvuků se ještě chvíli nesla mezi stromy a pak utichla. Po chvíli to tady bylo znovu, tentokrát o poznání blíže. Rudolf přestal kopat, napřímil se a navzdory zimě si otřel zpoceně čelo. Nechtěl se tady pod skálou v lese zdržovat déle, než bylo bezpodmínečně nutné. Teď se podle všeho blíží fronta, nebo co to vlastně je. Z toho koukaly další komplikace. Bude sebou muset pořádně hodit.

Pohled mu sklouzl na bezvládné tělo ležící opodál. Perlíkem rozbitá lebka souseda hospodáře neskýtala moc hezký pohled, ale naštěstí muž ležel tvář k zemi. Rudolf by nesnesl ten prázdný, kalící se pohled, třesící bulvy kamsi do neznáma. Znovu se dal do práce a krumpáč mu ve zmrzlé zemi s jiskrami odsakoval. Určitě bylo patnáct pod nulou. Záruka rychlého chladnutí ještě před hodinou hodně živého člověka. Bude ho muset do té mělké díry polámat, jestli si nepospíší. Proto zabral s novou vervou a kopal tak usilovně, jak jen to šlo. Se svědky si hlavu lámat nemusel. V tuhle denní dobu bývali všichni zalezlí a hráli se u kamen. Chlapi po celodenní práci v lese nebo fabrice se štopičkou načerno pálené kořalky, ženy se motaly kolem hrnců, děcka musela před večerí poklízet dobytek. Venku skutečně nebyla ani noha.

Rudolf Honig, veterán z Velké války. Po demobilizaci v roce 1919 se jako jednadvacetiletý, už tenkrát notně hřmotný, usadil ve vesnici Klein Mohrau pod kopci Gesenke v Ostsudeten. Starousedlíci jej po několika těžkých letech přijali, však také zručného kováře bylo zapotřebí. Později mu starosta nabídl opuštěnou chalupu u potoka s číslem 63. Tu šikovně opravil, našel si ženu, zplodil tři děti a provozoval řemeslo. Situace se změnila v říjnu 1938, kdy musel oprášit své znalosti němčiny. Pořád ale cítil, že více patří k hrdému Československu a do Jeseníků než k Říši.

Dnes, kdy už jsou všichni přesvědčeni, že válka brzy skončí, se Rudolfovi obrátil život naruby. Zabil souseda. Jednou ranou, velkým kladivem. Pak zpanikařil, vzal ho na záda a přes Kapličkovy vrch zanesl tady, pod skálu nad bývalým hamrem s číslem 75. Pořád nedokázal pochopit, co a jak se stalo. Všechno si to chtěl zpětně vybavit vteřinu po vteřině, ale v hlavě měl jen něco jako cáry mokré vaty. Bílé zatmění, tlumené divokým hučením v uších. Odehrálo se to tak rychle a náhle. Copak by ho dnes ráno, kdy si ještě za úplné tmy zahříval ztuhlé tělo krajáčem vařící cikorky, napadla taková hrozná věc?

Z dálky houkly další čtyři rány, možná už zaslechl nějaké hlasy a také zcela určitě zuřivý psí štěkot. Přicházelo to ze všech stran, ale věděl, že

les v tomhle dokáže šeredně klamat. Odhadl, že to něco se střelbou a psy se blížící odkudsi ze severu. Vzdálenost možná tak dva kilometry. Najednou mu bylo jasné, že svou jámu už nestihne dokončit. Přestal kopat a pohlédl vzhůru. Temná silueta převislé skály se oproti ještě stále světlejší obloze rýsovala v ostrých konturách. Přemýšlel, jestli utéct, nebo se vzdát, nechat se četníkem zatknout, odvézt do Freudenthalu a pak čekat na šibenici. Nebo ještě něco honem vymyslet, protože kdo by se postaral o rodinu? Ale čas se krátil. Šero nabývalo hustoty bezového sirupu a přes vzrostlé smrky začaly tiše padat přemrzlé sněhové vločky. Zima se ještě nemínila vzdát, to za ty roky v horách poznal dokonale.

Tělo mrtvého souseda se díky milosrdnému soumraku změnilo na málo zřetelnou siluetu. Ozvala se další střelba, tentokrát to byl kulomet. Zaťukalo to jako datel do dutého kmene, ale mnohem blíže, než by byl předpokládal. Kulometry neměl rád, za války viděl, jakou dokážou napáchat paseku. V okamžiku, kdy si řekl, že nechá souseda sousedem a sám vezme nohy na ramena, se od oblohy nad jeho hlavou odlepil stín. Horní okraj skály posloužil za odrazovou hranu, roztažené ruce a vlající filcový kabát dodaly stínu na malou chvíli bizarní vzhled obrovského netopýra. Pak už zvítězila gravitace a tělo nezadržitelně padalo a padalo. Přímo do míst, kde Rudolf Honig kopal mělký hrob. Těžké, bezhlesé žuchnutí bylo dílem okamžiku. Hlava padajícího narazila na kámen dost velký na to, aby s lupnutím vydala svůj obsah. Rudolf zděšeně uskočil a z úleku jej probral až štěkot, řízné povely a dva další výstřely. Když přiklekl k čerstvě mrtvému, už tušil, co a proč se stalo. Poznal uniformu příslušníka wehrmachtu. Jeho pronásledovatelé, to bylo pravděpodobně obávané Jagdkommando. Nebožák byl patrně na útěku z fronty, ale nad tím nebyl čas uvažovat. Vteřiny Rudolfovi odkapávaly rychleji, než by očekával. Nepřemýšlel už nad ničím, nechal za sebe konat pudy. Rychle zaházal jámu, ušlapal ji, poprášil sněhem a mrtvého souseda propletl s tělem vojáka. Pak popadl krumpáč a chtěl po suchém listí pod skálou odchvátat do bezpečí. Ještě si ale všiml zvláštní torny, kterou měl voják u sebe. Bytelná, kožená a určitě těžká. Možná v ní bude něco, co ten mrtvý už určitě nebude potřebovat a jiným by pomohlo, napadlo ho. Sehnul se, přetáhl řemen brašny vojákovi přes to, co ještě nedávno bylo hlavou, a teprve pak se dal na zběsilý útěk po stezce vyšlapané lesní zvěří. Sotva se dostal blíže k úvozu u čísla 75, viděl záblesky modrého světla mezi stromy, slyšel ostré povely a také hrdelní štěkot psů. Čerstvá krev jim jitiřila citlivý čich a evidentně se mohli zbláznit.

Rudolf Honig si oddechl. Všechno se vyřešilo samo. Namísto jednoho člověka pod skálou Němci najdou dva. Ať si nad tím lámou hlavu, jak je

to možné, on už s tím nebude nic mít. Jeho stopy rozšlapou vojáci a psi. Nikdo ho nebude a nemůže spojovat s tím, co udělal. Nadhodil si těžkou brašnu a zledovatělou stezkou se vydal znovu nahoru po spádnicí, směrem ke kapliče a pak rovnou dolů, přímou zkratkou domů. Nepotkal nikoho a ani nebyl postrádán. Žena byla přesvědčená, že si po celodenní práci u výhně zašel do hospody.

V šeru žluté blikavé žárovky na hambalku stodoly se odvážil tašku otevřít. Ale na první pohled v ní nic zajímavého nebylo. Jen fotky žen s dlouhými vlasy, nákresy s tajemným názvem Haunebu IV, svazek listin stroze úředního vzhledu s datem 22. 12. 1944, vodotiskem svastiky, jménem Reichsführera a jeho vlastním podpisem na každé straně. Přes mdlé, zaprášené světlo zděšeně zíral na svou kořist. Něco si přečetl a z toho, co vyrozuměl, mu bylo jasné, že uzmul něco nesmírně cenného. Něco, co by raději ani neměl znát a proti čemu bylo zabití souseda malicherností. Rychle obsah zase uložil na původní místo a proklínal sám sebe, že vše raději nenechal na původním místě pod skálou. Pak vylezl nahoru pod střechu a všechno to zabalil do zbytků térapapíru a ukryl v nejtemnějším koutě za trámy. Věděl, že tam to nikdo hledat nebude. Děti už přece jen byly na hry ve stodole velké, nejstarší Anička již měla dokonce známost s mládencem z Karlsdorfu.

Rudolf Honig se zamyšleně navečeřel a nezvykle brzy toho dne uleh k neklidnému spánku. Jeho žena za všechny ty roky znala jeho náhlé mrzuté stavy. Věděla, že nemá smysl s ním zapřádat debatu. Proto se jen tiše věnovala domácnosti a Rudolfa nechala s jeho složitým vnitřním světem, o kterém neměla tušení, zcela být. Rudolfovi se do krvavě neklidných snů toho dne poprvé vloudila i nádherná dívčí tvář s nekonečnými, rovnými kadeřemi, kterou spatřil na fotografiích z bytelné vepřovicové brašny.

13. listopadu 2015, Ostrava, před polednem

Čas oběda se blížil hlemýždím tempem. K malé autodílně v Ostravě-Heřmanicích přijel na skútru pomalovaném vosím vzorem poštovní kurýr v přiléhavém termoprádle.

„Hledám pana Ambrože. Pana Hynka Ambrože,“ zahlaholil hned poté, co za sebou zavřel dveře a odstříhl se tak od sychravého podzimního dne. Obklopila ho teplá vlna z naplno puštěného kaloriferu a do nosu mu udeřila směsice vůní roztodivných maziv, pohonných hmot a propocených montérek, kterou dokáže ocenit pouze muž. Zvuky obvyklé činnosti na dílně po jeho slovech okamžitě ustaly. Jen z omláceného rádia v rohu dál šuměla jakási omletá píseň o lásce až do horoucích pekel.

„Hynečku, to je pro tebe,“ vykoukla z montážního kanálu hlava staršího partáka. „Že by zase nějaká tajná ctitelka?“ zaščuřil se vševědouně a spiklenecky mrkl na kurýra. Ten stál s levou rukou ve vzduchu a v očekávání rychlého vyřízení zásilky mával nějakým lejtrem. Partáka si vůbec nevšímal. Tomu to ovšem vůbec nevadilo, protože jednak uvítal malou změnu v obvyklé rutině a pak ho přemáhala zvědavost, co že to kurýr vlastně nese. Hynkovo jméno ovšem deklamoval zdobněle vždy. Znělo mu v uších krásně, zvučně a nemírně slovansky. Další důvod byl hodně zřejmý. „Hyneček“ letos oslavil pětáctýřícítku, ale pro jeho chlapecký zjev a drobnou postavu by mu kdokoli jiný hádal minimálně o deset, patnáct let méně. Na druhé straně nutno podotknout, že parták se takhle přehnaně otcovsky choval ke každému, koho blíže poznal.

„Ano, tati,“ ušklíbl se na konto o devatenáct let staršího kolegy ironicky Hynek u vzdálenějšího hydraulického stojanu dílny. Utažením ventilu zhasl modře planoucí acetylénový hořák a hlasitě se s pohledem na kurýra nadechl. Právě se pokoušel vyvařit prohnílý práh staré škodovky, ale sypalo se mu to pod rukama. Věděl, že pro majitele nebude mít příznivou zprávu, a proto i on docela uvítal takové vyrušení ze zbytečné práce. Jen aby kurýr neměl obálku s modrým, červeným nebo zeleným pruhem. Takovou poštu ovšem neměl rád ani trochu. Na druhé straně, obálky s pruhy chodily vždy státní poštou a nikdy takhle.

Alespoň trochu si otřel ruce do kusu čistící vaty, podepsal převzetí a rozloučil se s kurýrem.

„Tak co,“ zahalekal z kanálu parták, když zespoda zahlédl, jak Hynek zírá na obsah psaní a nechápavě kroutí hlavou, „dobré zprávy?“

„Jarek Fialka je v nemocnici,“ přečetl Hynek partákovi nahlas vše, co bylo těžkou rukou napsáno na kusu papíru.

„A to je celé?“ nenechal se odbýt parták, protože jeho zvědavost nebyla zdaleka ukojena tak, jak by předpokládal.

„Jo, celé,“ zamručel Hynek a ještě se jednou podíval na druhou stranu listu a také dovnitř obálky, jestli něco nepřehlédl. Ale nenašel ani náznak něčeho dalšího. Žádný odesílatel, žádný podpis, nic. Záhada.

„Žádného Jarka Fialku neznám,“ už docela vlezle navázal parták v domnění, že se Hynek chytne a povykládá mu něco, co ještě neví. Ale Hynek neměl pro užvaněné chlapy pochopení a nechal svou odpověď viset ve vzduchu. Partáka jinak pro jeho zkušenosti a přístup k práci respektoval, jen nechápal, že musí pořád mluvit. Jako by čekal na sebe-menší záminku pro spuštění nekonečného proudu otázek a zasvěcených dedukcí, které vyčetl z pochybných diskusí na internetu.

„Tak Jarek Fialka je v nemocnici,“ zopakoval si Hynek pro sebe v duchu a posadil se na svou zamaštěnou dřevěnou pracovní židli v rohu dílny. „Jak je to dávno?“ počítal tiše všechny ty roky. Od srpna 1989 uběhlo už hodně vody. Tenkrát Jarka Fialku poprvé poznal blíže. Na brigádě v lese. V Jeseníkách. V Malé Morávce, v údolí Bělokamenného potoka. Do školy musel tenkrát přinést potvrzení o povinné „letní aktivitě“ a našel si něco, co ho sice nenaplňovalo, ale zato mohl vypadnout z Ostravy. Čtrnáct dní v lese, úklid větví po těžbě. Ubytování a strava v ceně, vlastní pracovní pomůcky nutností. Čtrnáct dní se díky vichřici protáhlo na celý měsíc, ale stačilo jen napsat domů, že přijede později, a bylo vymalováno. Rodiče měli plno starostí s mladšími sestrami a vlastně byli rádi, že Hynek na chvíli vypadl do světa.

Jarek Fialka. Celých třicet let na něho nepomyslel, ale dnešní záhadné psaní mu toho ošlehaného chlapíka s „papíry na hlavu“ znovu připomnělo. Tenkrát bydlel v chalupě po matce. U nádraží. Vlastně to ani chalupa nebyla. Polorozpadlá barabizna s komínem nakřivo a děravou střechou ze šindelů, porostlých mechem. Tam se chodil Jarek Fialka přes zimu vyspat. Jakmile ale slezl sníh, nocoval v senících, což mu hajní tolerovali, a živil se příležitostnými pracemi. Tam nasekal dřevo, tu nanosil vodu z potoka, jinému pokosil louku za domem. Za to dostal vždycky něco k jídlu i pár drobných, které jednou za týden kompletně propil v hospodě. Pak chodil cik cak po celé vesnici, nahlas nadával imaginárnímu protivníkovi, šermoval rukama a plival. Hynek ho takto dvakrát zažil, ale častěji ho vídal střízlivého při práci v lese. Tam Jarek pomáhal, když se mu chtělo. A dokázal pořádně vzít za práci, to zase ano. Pak spolu navečer seděli u brigádnické maringotky, pekli si na ohni lančmít a zapíjeli to vínem Jaryna za osm korun litr. Tenkrát Hynek poznal, že Jarek papíry na hlavu nepotřebuje. Byl od přírody chytrý a od života vychytralý. Uměl zahrát naprostého imbecila a nepřičetně se křenit do ksichtu, aby vzápětí vynesl závažné a filozoficky hodnotné tvrzení o podstatě života a jeho zákonitostech. A věděl o celé vesnici to, co snad nikdo jiný. Do výbavy dostal kromě umění přežít také nedostižného pamatováka. Když brigáda končila, věděl Hynek o lidech z vesnice víc než kolikrát oni sami o sobě. A také spolu s Jarkem objevili něco nečekaného.

„Vyhlášu pauzu,“ oznámil Hynek nahlas parťákovi, což byl signál k odchodu na oběd. Zamyšleně si oblékl umazanou teplušku, nečekal, až se za ním kolega vyštrachá z kanálu, a vyšel ven, do sychravého listopadového počasí, vstříc horkému segedínskému guláši v blízké hospodě Na Plivanci.

16. února 1945, Klein Mohrau, bezčasí

Rudolfa Honiga trápily zběsilé vnitřní obrazy. Po vesnici se rozkřiklo, že jeho soused Gerd Höglas prostě zmizel. Šuškal se, že prý už dlouho něco pašoval. Naposledy ho vystopovalo, postřelilo a odvěklo Jagdkommando. Vlastně se celou dobu v hospodě nemluvalo o ničem jiném. Po dvou dnech se vše nafouklo do obřích rozměrů a Gerd se stal v očích místních domkářů zbojnickým hrdinou. Jen Rudolf Honig věděl své a tohle tajemství si zuby nehty držel.

Nic mu ale nepomáhalo v noci, když všechno ztichlo a svědomí se dalo do pohybu. To před sebou viděl souseda s jeho vyhaslýma očima. Ten obraz se mu zjevil několikrát, náhle a zejména těsně před usnutím. Vždy se tím tak rozjitřil, že trvalo další půlhodinu, než nervy povolily. Ale i když už měl to štěstí, že ho přepadl mátožný spánek, vkrádaly se mu do něj tak zvláštní sny, až si myslel, že se asi zbláznil. Soused s rozbitou hlavou ožíval, měnil se na dívku s dlouhými vlasy a naopak. Dnešní živý sen byl obzvláště silný. Pamatoval si na něj zcela jasně i po probuzení. Dívka z ukořistěné fotografie byla tady. Na zahradě, ve sněhu a jen v letních šatech. Mráz ani hluboký sníh se jí netýkaly. Natahovala k němu ruku a on, aby za ní mohl, vyvinul takové úsilí, až prošel zdí. Zcela jasně věděl, jaké to je, vnořit se mezi omítku, maltu a cihly a objevit se na druhé straně. Vlastně to bylo hodně zábavné a skýtalo to jakous úlevu na duši. Oprostil se od světských činů a zkoušel pak projít i stropem a také se mu to dařilo. Věděl, že dívka mu nijak nezazlívá jeho divoký skutek. Vždy jen pohodila hlavou, její dlouhé vlasy, které jí v klidu sahaly až ke kolenům, zavířily vzduchem a jemu se dostalo takové energie, až se dostal, kamkoli chtěl. Létal si jen tak vzduchem a zachtělo se mu do hospody. Dostal se tam přes zavřené dveře, až na jazyku cítil chuť surového dřeva, ale byl v šenku. Chtěl si natočit pivo, jenže sklo nedokázal uchopit, pořád mu sevřená dlaň procházela skrz. Rozhodl se pak vystoupat nahoru, prošel stropem a viděl hospodského, jak chrápe a prdí do peřin. Pak mu dívka zčistajasna zmizela, vlasy se přestaly točit a jeho schopnost procházet zdmi a létat se ztrácela a on zůstal s chrápajícím hospodským uvězněn v jeho cimře. Netušil, co by měl udělat a jak se dostane ven, až se hrůzou probudil, celý propocený a vyčerpaný.

Dopoledne, když koval novou sekyru pro učně lesnické školy v Karlově a konečně se mu v návalu práce podařilo přestat myslet na noční sen, ho navštívil uhlažený policejní komisař. Rudolf Honig, celý zarudlý a umouněný z práce, málem úlekem zapomněl dýchat. Naštěstí se jeho zděšení skrylo v přítmí kovárny a v dalších minutách se již plně ovládal. Komisař se představil jako SS-Hauptsturmführer Dieter Von Richter.

Přímo z Breslau. Povolil Honigovi dokončit rozdělané dílo a vlastně se zálibně díval, jak kus oceli mění podobu pod přesnými úderý kladiva.

Komisař počkal, až Honig ponoří rudě žhavou násadu nové sekyry do nádoby s horkým olejem, a teprve pak spolu vyšli na čerstvé povětrí. Štiplavě syrový vzduch v plicích dal Rudolfu Honigovi tolik potřebný kyslík, aby mu zmožený mozek začal opět fungovat na vysoké obrátky. Ale komisař jej z ničeho nepodezíral. Jen mu naznačil rutinní vyšetřování, které probíhá v utajení, a ptal se, jestli si u zmizelého souseda nevšiml něčeho podezřelého. Také ho zajímalo, jak spolu vycházeli, jestli pro něj něco v poslední době nedělal a jestli měl přehled, co soused dělal po večerech.

Byl to veskrze přátelský rozhovor. Štíhlý a bystrý komisař postřehl, jak Honig místy znervózněl, ale potom šikovně odvedl rozhovor jinam, aby pak opět zasekl. Postupně nabyl dojmu, že Honig něco tají, ale připisoval to spíše snaze mít nepříjemné setkání za sebou než něčemu závažnějšímu. Nakonec se ještě přeptal na Höglasovu manželku. O té se již vědělo, že zmizení muže ji velice ranilo, blouzní a vůbec se chová divně. Honig jen zopakoval to, co dnes ráno cestou do práce viděl. Höglasova žena chodila v noční košili po cestě, naříkala, vztahovala ruce k nebi a volala svého zmizelého muže nazpět. Její zoufalé kvílení se mu zařezávalo do mozku jako ostré střepy. I tohle komisaři vyjevil. Že ji chápe, soucítí s ní, ale když to takhle půjde dál, bude se s ní muset něco udělat.

Toho dne se Rudolf Honig v hospodě opil tak, že ho domů museli odnést tři chlapi.

Ještě pořád 13. listopadu 2015, ale pozdě odpoledne

„Hynečku, tak já už půjdu domů,“ suše oznámil parták. „Je pátek, třináctého, ať z toho ještě něco mám,“ významně se podíval na prastarou časomíru, přibitou k oprýskané zdi dvěma křivými hřebíky. Bližila se osmnáctá hodina a venku zavládla již dávno tma. „Práce není zajíc, neuteče,“ řehnil se.

„Taky musím, v pondělí pokračuju,“ naoko se zasmál Hynek, kterému se dnes po obědě už nic nedařilo. Zrezavělý práh staré škodovky se definitivně rozpadl a dalšímu vozu nemohl odkroutit šrouby na kolech pro výměnu pneumatik. Volal proto klientovi a zjistil, že v jiném servisu to někdo dorval „přes závit“ pelouškem. Společně to pak za pomoci partáka odšroubovali, ale stálo je to veliké úsilí a hlavně ztratili množství vzácného času.

„Co plánuješ na večer?“ otázal se parták, když si oba drhli ruce Solviinou. Byla to jen řečnická otázka, protože moc dobře věděl, že „Hyneček“

má ještě druhou práci a o pátých bývá vytížen až dlouho do noci. Rozváží po městě pizzu a přivydělává si, aby uživil již víceméně dospělého syna. Ten se stal věčným studentem na radu své vypečené paní matky, jež ještě před deseti lety byla Hynkovou zákonnou manželkou.

„Aspoň jsem v teple a někde, kde to voní,“ ucedil Hynek, ale dávno přemýšlel nad něčím úplně jiným. Pořád z hlavy nemohl dostat Jarka Fialku a ten divný anonymní vzkaz. Kdo si na něj mohl po tolika letech ještě pamatovat? A jak to, že věděl, kde pracuje?

„A co ty? Doma, s paní chotí? Bude něco, nebo jako obvykle?“ popíchl parťák po chlapsku Hynek a vpravdě mu bylo jedno, co bude parťák dělat. Jen nechtěl budít nějaké podezření.

„S tou mojí jsme spolu už čtyřicet let,“ chytil se parťák na udičku. „To ty jsi, Hynečku, ještě tahal kačera, když jsme se dokázali pelešit třeba celý víkend. No a vidíš, dneska už souložím tak maximálně v sebeobraně,“ posteskl si, zapínaje přes objemný břich pásek svých oblýskaných manšestráků.

„Kdybys nekecal,“ přisadil si Hynek a musel se usmát při představě, jak se parťákova žena násilím domáhá plnění manželských povinností. Znal ji. Byla podobné tělesné konstituce jako on. Štíhlá, až kostnatá. Mimo to hezky upjatá a konzervativní. Vždy upravená, načesaná, namalovaná. Bývalá učitelka na hladnovském gymnáziu s aprobací matematika a fyzika. Zástupkyně ředitele. Jeho bývalá třídní, RNDr. Eva Pejšková, CSc., postrach všech maturantů, dnes již druhým rokem v penzi. Ani při nejlepší vůli si je dva nedokázal představit během intimních chvil.

„Jak vy dva jste se vůbec mohli dát dohromady?“ vyzvídal dále, aby měl klid na své myšlenky. Tu story slyšel snad stokrát, ale „pan Pejšek“, jeho parťák, už nebyl k zastavení.

„Kdysi jsem byl jiný sekáč než dneska. Sílu jsem měl. Však víš, že jsem vzpíral. Dokonce pod vedením Hanse Zdražily. Toho ale, Hynečku, nemůžeš znát, to je jiná generace,“ odfrkl si pohrdavě parťák a čekal, co na to Hynek. Když se adekvátní reakce nedočkal, pokračoval ve vyprávění. „Ona byla tenkrát čerstvě po promoci a nastoupila do školy. Já si akorát užíval opuštěný, vzpíral jsem v Dukle, to už je tak dávno...“ zasnul se parťák a Hynek se hrozil toho, že začne vykládat litanie z vojny. Naštěstí se tak nestalo. „Pokazilo se jí auto. Měla starý Spartak, už tehdy jsem se divil, jak je možné, že to vůbec jezdí. Bylo to dole ve městě, na Zborovské. Stála tam tak bezradná a strašně jí to v těch růžových minišatech slušelo, jak se předkloněná hrabala v tom špinavém motoru. Nádherný kontrast, abych tak řekl. Šel jsem kolem, nabídl pomoc, sám to odtlačil až do Přívozu, a už byla ruka v rukávě...“

pochlubil se. „Nakonec to byly obyčejné zakarbonované svíčky. Chápeš to?“ odbočil k odhalené příčině nepojízdnosti. „No a dneska mám cukrovku, záda v prdeli, šelest na srdci a vyměněnou kyčel. Ale jak vidíš, furt bojuju a nic nevzdávám.“ S funěním se zasmál, ale už jen sám sobě, protože za Hynkem práskly dveře, jak rychle a bez rozloučení opustil tohle drmolící stvoření.

18. února 1945, Klein Mohrau, dopoledne

Poprvé za celou dobu manželství odmítl Rudolf Honig odejít na nedělní mši. A také pátečního večera začal znovu slyšet ty dávné hlasy. Ty bolesti šílené zvuky z úst raněných vojáků, které vycházely ze zákopů, když před třiceti lety ležel se svou setninou mezi kopci Hercegoviny. Steny plné nekonečného utrpení posílalo mu čerstvě rozjitřené vzpomínkové úložiště nejprve do levého ucha a postupně se přesouvaly doprava. Pak vše na chvíli ustalo a opakovalo se znovu, zleva doprava, v nekonečné trýznivé smyčce. Nemohl tomu nijak uniknout. Ani práce nepomáhala, ačkoli celou drahnou sobotu do kladiv bušil se sveřepou odhodlaností. Úlevu nepřinesla ani hospoda, pivo a kmínka s režnou. Během noci získal utkvělou představu, že znovu musí jít za Kapličkovým vrch, na opačnou stranu údolí. Zdálo se mu, že jen tam, u skály, najde chvíli klidu.

Jakmile se manželka ustrojila a odešla i s dětmi do kostela s němou výčitkou v očích, věděl, co udělá. Ještě ani za vrátky nedoznely jejich vrzavé kročeje na přemrzlém sněhu, když začal jednat. Vypravil se nejprve do stodoly. Tam vystrachal kabelu německého vojáka a na hambalku v seně si pozorně a hlavně v klidu pročetl všechny záznamy. Pochopil, že by se mohlo jednat o nějakou super utajovanou Vůdcovu zbraň, ale z těch nákresů, pojmů a dat byl čím dál více zmatený. Vlastně nerozuměl ničemu z toho, co viděl. Chvíli uvažoval, že by všechno spálil a definitivně zničil a pak se vydal na milost a nemilost vyšetřujícímu policejnímu komisaři Von Richterovi z Breslau. Ovšem rychle takovéhle myšlenky zapudil, protože by se připravil o pohled na podobenku oné božské dívky. Magicky ho přitahovala až k plastickému zhmotnění v divokých snech. Byla nádherná. Tak jiná než ostatní, se kterými se denně potkával. Tak nevšední, bolestně nedosažitelná a rozdílná oproti jeho choti, o které už věděl vše. Úplně cítil tu energii z dlouhých vlasů, veškeré tajemno, které z ní vyzařovalo. Byl utopen v jejím hlubokém pohledu, dobrovolně lapen a pozřen. To ona byla zdrojem jeho vnitřního neklidu, nikoli nebohý soused Gerd Höglas.

Od zahrady zaznělo zoufalé zakvílení. Čerstvá vdova Höglasová se brodila naboso sněhem, vztahovala ruce k nebi a hlasitě prosila Pánaboha,

aby jí jejího muže zase vrátil. Prosby se měnily na výhrůžky, nadávky a opět šly do pokorného tónu. Honig tohle neměl srdce poslouchat. Rychle pečlivě zabalil všechny věci, vzal je pod kabát, aby je mohl ukrýt na nové místo, a zadní brankou opustil své domácí hájemství.

Vydal se rovnou do kopce, vyšlapanou stezkou, kterou si místní odjak-živá zkracovali cestu. Nikomu nevadilo, že kopec je prudký a cesta namáhavá, hlavně že ušetřili ty dva kilometry k domu číslo 75, kde většina pracovala. Také Rudolf Honig, zakalený životem v horách do tvrdé slupky a houževnatého jádra, nijak nežehral na stoupání. Ostatně za chvíli byl v sedle u kapličky, vyběhl těch pár schodů až nahoru a u zavřených dveří se krátce pomodlil. Cítil se tak blíže k Bohu, když dnes poprvé vynechal ranní mši. Ovšem ulevilo se mu až pod skálou. Tam, na místě, kde původně kopal mělký hrob pro souseda Höglase, z něho teprve spadlo veškeré napětí. Sedl si na kámen se zaschlou a zmrzlou krví, složil hlavu do dlaní a v nastalém tichu přemýšlel, co bude dál.

Když ho otřepala zima a na nic dobrého nepřišel, rozhodl se, že ještě udělá něco aspoň trochu kloudného. Uschová tady svůj vzácný poklad. Pečlivě si odspoda prohlédl skalní masiv a ve výšce dosahu dospělého muže našel adekvátní štěrbinu. Postavil se na špičky a ještě se musel hodně vytáhnout, aby tam dokázal zastrčit celou tašku, stále zabalenou do térového papíru. Pak našel spadlou větev a s její pomocí posunul celý balík hlouběji do dutiny. Tam bude pod skalním převisem v suchu a bezpečí. Spokojen sám se sebou se ještě naposledy podíval, jestli je vše v pořádku a nic nečouhá ven. Následně obešel skálu z levé strany, dostal se na jedinou přístupovou cestu k ní a pohodlně zdolal i její vrchol.

Stál přibližně na stejném místě, z jakého skočil německý voják dolů. V návalu piety sundal čapku a vzdal hold člověku, který se dobrovolně rozhodl ukončit svůj život, než aby padl do rukou pronásledovatelů. Nebýt skoku, uvědomil si Honig, nikdy by nepoznal onu tajemnou dívku. Nikdy by tady nestál a nepřemýšlel o posledních okamžicích života. Co všechno muselo vojákovi projít hlavou, než si ji o třicet metrů níže rozrazil k nepoznání? Honig ani nevěděl jak, ale najednou měl v ruce svůj nůž. Pořádný zavírák, ostře nabroušený a dokonale tvarovaný. Vyrobil si jej sám před mnoha lety a opatřil monogramem RH. Perfektně mu padl do dlaně a nikdy nezklamal. Už věděl, co udělá, a okamžitě se do toho pustil. Špičkou ryl do pískovce datum 12. 2. 1945. Na paměť onoho vojáka, na paměť mysticky neodolatelné dívky a také jako vzpomínku na Gerda Höglase. Trojjediné datum a vytrvalé úsilí pro jeho ztvárnění mu dalo zapomenout na okolí, sžíravý mráz a prokřehlé prsty. Tahle práce dokonale vytěsnila i veškeré děsivé zákopové zvuky, které jej téměř dva

dny týraly. Jsa zcela pohroužen do díla, kdy nevnímал prostoru ani času, přeslechl opatrně se blížící kroky.

Najednou bylo pozdě. Když si uvědomil, že na skále není sám, nebylo mimo hlubiny pod ním už kam uhnout. Sklopil provinile oči a podíval se bokem dolů, na sněhem pocukrované špičky vzrostlých smrků, jež kořenily na úpatí skalního výběžku. V záblesku zlomku sekundy pocítil nutkání skočit. Rozpřáhnout ruce, odpoutat se od zemské tíže a zakusit tu absolutně blaženou chvilínečku v kulminačním bodě, než nemilosrdná gravitace zvítězí a přitáhne si jej do náruče věčnosti. Kdyby tady tak byla ta dívka ze snu, blesklo mu hlavou. Potřásla by vlasy jako nabíjejícími anténami a on by mohl překonat zemskou tíži a odletět daleko. Jenže dívka zde samozřejmě nebyla a Rudolf Honig měl pocit, že váží snad dva centy. Jeho silné tělo nedokázalo vzdorovat drtivému okamžiku poznání. Proto chuť skočit zmizela tak rychle, jak přišla, a on okamžitě věděl, že ji propásl. Jen zvedl pohled k vyhlazené tváři s lišácky zvednutými koutky úzkých rtů.

„Nenechte se rušit,“ ledově se usmál vyšetřující komisař Dieter Von Richter a významně poklepal ocelovou špičkou své hůlčičky na studený skalní povrch.

14. listopadu 2015, Ostrava, sotva po ránu

Byla to divoká noc. Hynek Ambrož se zastavil až ve dvě hodiny ráno, kdy pizzerie přestala přijímat objednávky a on mohl rozvézt poslední várku a pak zamířit rovnou domů. Nebyl ani unaven. Byl na pokraji zhroutil. Během večera musel několika klientům důrazně vysvětlit, že opravdu za zásilku musejí zaplatit, odmítl dvě nabídky k rychlému sexu, zafixoval zlomenou ruku blekotajícímu feťákovi a zavolał mu sanitku. V jednom hladovém okénku si pak čerstvě po půlnoci dopřál polosyrový, vlažný a gumový burger, a ještě se stihl pozdravit se svou nejbližší kamarádkou Nicole z baru kousek od Stodolní. Nicole byla bývalá gymnastka, o tři roky starší než on. Tělo dvacetileté dívky zdobil šedivý, povadlý obličej s tmavými kruhy pod očima. Rezavé vlasy měla jako vždy stažené gumičkou na dva copky a během obsluhy již ke všemu svolných hostů na něj stihla vesele zamávat. Jednou se mu svěřila s pocitem, že oni dva na sebe tak nějak zbyli. Ale když už se našla volná chvíle, uměli si ji společně užít naplno. Zpravidla to bylo pondělí nebo úterý. S koncem týdne noční práce valem přibývalo.

Po téhle noci ale Hynek neměl na žádné laškování ani pomyšlení. Sotva si jen sezul boty, zahodil do kouta bundu a převalil se na gauč ve své pronajaté garsonce bytového domu „New Gate“ v Kostelní ulici u řeky

Ostravice, kterému místní přidávali háček a slangem přezdívali prostě „Gatě“.

Jediné okno maličkého příbytku, situované na jihovýchod, již několik měsíců volalo po zásahu čisticími prostředky, leč stále marně. Teď ho zubaté podzimní slunko lechtalo přes zaschlé otisky špinavých dešťových kapek na skle svými vzácnými paprsky do obličeje. Probudil se pod přívalem přirozeného světla náhle, jako přistižen při něčem nekalém. Rozklížil víčka, zjistil, že se blíží půl desátá a v puse má samostatně fermentující biotop, ne nepodobný septiku. Hezký začátek nového dne i vzhledem k tomu, že v neúprosně ostrých kvantech světla viděl chuchvalce prachu pod skříní, komodou a vlastně všude. Vzpomněl si na parťáka Pejška, který si nemohl vynachválit svou krátkozrakost. Prý pokaždé přijde domů, sundá brýle a v mžiku je uklizeno. To Hynkovi zatím nehrozilo. Spíš začal mít na čtení krátké ruce a v práci už několikrát při drobných opravách použil slabé erární brýle s korekcí do plusu, které jinak používala hlavně paní účetní.

„Fuj, to je ale nechutný bordel,“ ulevil si pro sebe hezky nahlas, ještě ležící s rozježenou hlavou. „Teď půjdu pryč a až se vrátím, ať je tady všechno hezky uklizeno,“ zavelel již ve stoje neexistujícímu služebnictvu a pokynul státotvorně rukou na místa, která bude třeba ošetřit urgentně, jako například dřez, umývadlo v koupelně a zajetelený konferenční stolek. Nečekal, že se stane zázrak, a proto alespoň z kouta vyzvedl zmuchlanou bundu, z jejíž náprsní kapsy čouhal roh té divné obálky ze včerejška. Okamžitě si vzpomněl na Jarka Fialku a byl rád, že má nový důvod tady neuklízet. Pojede ho navštívit.

V hromadě použitého prádla a dalšího oblečení za poslední týden našel jedinou židli, energicky si zjednal pohodlné místo k sezení, vytáhl telefon a našel si spojení do nemocnice v Bruntálu. Protože kde jinde by také Jarek z Malé Morávky mohl ležet, ne? Jenže v Bruntálu neměli žádný příjem na jméno „Jarek Fialka“. Zkoušel najít Rýmařov a se stejným výsledkem. Ani Vrbno a Jeseník nehlásilo nic. Zadařilo se až v Šumperku.

„Vy jste rodina s panem Fialkou?“ opatrně se dotázal dívčí hlas ve sluchátku a oblažil ucho zpěvně protáhlým akcentem. Hynek okamžitě zapátral, kolik by asi tak mohlo být Jarkovi let, když už v roce 1989 vypadal na odpracovaných třicet. Podle toho pak bez uzardění do přístroje vylhal svůj imaginární příbuzenský vztah:

„Je to můj strýc!“

„To jste se tedy ozval brzy,“ pokáral ho energický hlas. „Přivezte mu nějaké oblečení a hygienické potřeby,“ přikázala dívka nebo paní a práskla telefonem.

„Takže pořádek se dneska nekoná,“ úlevně si odfrkl Hynek, serval ze sebe včerejší věci a vklouzl pod horkou sprchu. „Kdyby ses líp učil, mohl jsi mít velký dům, v něm služebnictvo a netrápily by tě starosti s něčím tak přízemním, jako je úklid,“ lál sám sobě v proudech vody a rozřehtal se nad bláznivou představou zámožného myslitele obletovaného personálem. Jako by kdy existovala přímá úměra mezi vzděláním a příjmem. Ovšem s tím učením měl pravdu. V roce 1992 opustil ve třetím ročníku studium medicíny v Olomouci, odkroutil si místo vojny civilní službu v dětském stacionáři na Kamenci a pak se vrhl do divokých vod podnikání. Jako mnoho jiných prodával počítače a příslušenství k nim a jako mnoho jiných tomu nerozuměl. Po třech letech to musel zabalit. To už měl manželku, čerstvě narozeného syna, dluhy a pořad nezlomenou touhu něco dokázat. Přijal proto zajímavě placené místo automechanika, dovednosti si osvojoval za pochodu, když dokonale předstíral, že všemu rozumí, rozhádal se s rodiči, kteří toužili mít doma „pana doktora, nebo alespoň úspěšného podnikatele“, a svým nepřetržitým pobytem v práci si zadělal na rozvod. Teď si své vytahané a zažloutlé spodní prádlo pral sám, platil výživné línému synovi a z pohodlně exmanželce, ale těch peněz nelitoval. Kupoval si za ně relativní svobodu. Zařekl se, že už nikdy nechce vidět obálku s úředními pruhy, a vzal si proto ještě rozvoz pizzy jako práci navíc.

„Starý pizzař není doma a mladý to neumí...“, prozpěvoval si během hledání čistých ponožek a přemýšlel, jestli nezavolat Nicole. Možná by ji zlákal na krátký výlet mimo běžné povinnosti, ale věděl, že v sobotu se vždy potřebuje dostat a rozumná řeč s ní je až tak kolem čtvrté odpoledne. Takže se jen dostat do toho zpropadeného Šumperka. Lépe se to řekne, než udělá.

„Když je cíl, cesta se najde,“ říkala vždy jejich třídní z gymplu, rigidní profesorka Pejšková, v marné snaze přimět celou tu jejich hýkající pubertální bandu k zájmu o skutečné studium. Tenkrát neměli cíl, neměli cestu, chtěli jen žít a nějak udělat maturitu. Dneska to všechno viděl v jiném světle, ale zase mu to bylo houby platné. Dvacet let už nevrátí. Nicméně přece jen na to kápl a v telefonu vyhledal jedno důležité číslo:

„Šéfe, sorry, že volám, ale potřebuju na půlden nějaké auto,“ zavolał majiteli autodílny a domáhal se půjčení některého z vozů stojících na dvoře jejich dílny. Přesně věděl, které tu cestu do Šumperka a nazpět vydrží. Chvilí se dohadovali, co za co, a nakonec majitel, energický chlap s vysokým IQ a ještě vyšším golfovým hendikepem, souhlasil. Ale jen proto, aby měl o víkendu klid. Věděl, že Hynek jeho dobroty zneužívá jen zřídka, a proto přidal pár rad, jak se nejrychleji dostat do toho vystrkova v Šumperku.